

መንግስቲ ሓደሽቲ ስጉምቲታት የተኣታቱ

መንግስቲ ምስፍሕፋሕ ዓይነት ቫይረስ ኦሚክሮን ንምድንጓይ ብዙሓት ሃገራውያን ስጉምቲታት የተኣታቱ ኣሎ። ገለ ገለ ካብ ዘሕልፎም ዘለው ምሕጽንታታት ርሕቀት ምሕላውን ምውጋድ ሰላምታ ኢድን ምስዕዓምን ኢዮም።

-ኣብያተጽሕፈት ጉዳያት ጥዕናን ትካል ህዝባዊ ጥዕናን ምስፍሕፋሕ ዓይነት ቫይረስ ኦሚክሮን ንምድንጓይ ብተሎ ስጉምቲታት ንከነተኣታቱ ኣድላዪ ከም ምዃኑ ብወገኖም ኣስሚሮምሉ ኢዮም። ዝያዳ ኣፍልጦ ብዛዕባ እዚ ቫይረስ እዚ ንምቕሳም ግዜ የሸምተና ኢዮ። ስለዚ ድማ መንግስቲ ሎሚ መዓልቲ ስለስተ ዘባውያን ምክርታት የተኣታቱ ከም ዘሎ ሚኒስተር ጥዕናን ከንክንን ኢንግቪልድ ሻርኮል ትሕብር።

-ንዘለናዮ ኩነታት መንግስቲ ብጥብቂ ይከታተሎ ኣሎ። ጸኒሑ ካብዚ ትርር ዝበለ ስጉምቲታት ዘድሊ ኹይኑ ምስ ዝርኣየና ከየተኣታተና ኣይተርፍን ኢዮ ይብል ቀዳማይ ሚኒስተር ዮናስ ጋኣር ስተኣረ።

ግወራር/ርክባት ዘነክዩ ስጉምቲታት እዞም ዝስዕቡ ይኹኑ፦

- ካብ ካልኣት ርሕቀት ሓሉ፡ ኣብ ዝከኣለሉ ናይ ሓደ ሜትሮ ርሕቀት ምሕላው ዝጽላእ ኣይከኣልን። ምስዕዓምን ሰላምታ ኢድን ኣወግድ። (ሓድሽ)
- ኣብ ቤትካ ከይይካ ምዕያይ ይፍቀድ፡ ግን ከኣ ንኣገድሰትን ኣድላይትን ኣገልግሎታት ወጽዮ ክሳብ ዘየሕደረ፡ ሰራሕተኛታት እንተ ሰሙን ምሉእ ወይ ብኸፊል ኣብ ቤቶም ከይኖም ንከዓዩ ይወሓሰሎም። ከም ንኣብነት ብእኩብ ፍርቂ ሚኒስትሮት ዕማም እቲ ትካል ኣብ ቤቶም ከይኖም ከም ዝዓይዎ ክግበር ይከኣል። (ሓድሽ)
- በጽሒ ንዝኹኑ ሰባት ብዝሒ መቃርብቶም ብገለ ንከነክይዎ ንሓትት (ሓድሽ)።
- ምስ ሰራሕተኛታት ሰብ ሞያ ኣገልግሎት ጥዕናን ከንክንን ርክብ/ግወራ ኣብ ዝካየዱሉ ምጥቃም መሸፈን ኣፍን ኣፍንጫን ብሃገራዊ ደረጃ ዝወሃብ ምሕጽንታ ኢዮ።
- ኣብቲ እንተወሓደ ናይ ሓደ ሜትሮ ርሕቀት ክሕለወሉ ዘይከኣል ቦታታት ከምኒ ድኳናት፡ ሹቕ ዱኳናት፡ ቤተመግብን መስተን፡ ህዝባዊ መጎዳዎታት፡ ውሻጣዊ መጃም ኣውቶቡሳትን ባቡራትን ታክስን መሸፈን ኣፍን ኣፍንጫን ምጥቃም ግድን ይህሉ። ኣብ ብዝሒ ህዝቢ ዘለዎ ርሕቀት ክሕለወሉ ዘይከኣል ቦታታት ከምኒ ኣብ መቐያሪ ልባሳት ጃኬትካ ንምምጻእ ምስ ካልኣት ሰባት ብብዝሒ ዝእተዎ ናይ እንግዶታት ቦታታት ወይ እውን ካብ ሓደ ስቴድዮም እናወጸኻ ጽቕጥቕጥ ኣብ ዝህልወሉ ኣጋጣሚታት መሸፈን ኣፍን ኣፍንጫን ምጥቃም ብሃገራዊ ደረጃ ዝወሃብ ምሕጽንታ ኢዮ።

ብሰንኪ ዓይነት ቫይረስ ኦሚክሮን ድሮ ተኣታትዮም ዘለው ስጉምቲታት

ኣብ ኖርወይ ንምስፍሕፋሕ እዚ ሓድሽ ዓይነት ቫይረስ ኦሚክሮን ንምድርራትን ንምድንጓይ ብሰኡይ ዕለት 29/2021 ሓያሎ ሃገራውያን ስጉምቲታት ተኣታትዮም ኢዮም፡

እቶም ስጉምቲታት ከኣ እዞም ዝስዕቡ ኢዮም፡

- እቶም እወታዊ ዝውጽኡኦ መርመራ ዘርእዩ ብዓይነተ ቫይረስ ኦሚክሮን ተለኪፎም ክኹኑ እዮም ዝብል ጥርጣረ ምስ ዝህሉ ዝግለጹ ግዜ ናብ 7 መዓልታት ነናውሖ ኣለና።
- ዓይነት ቫይረስ ኦሚክሮን ክህልዎም ይኸእል እዩ ዝብል ጥርጣረ ክህሉ ከሎ ነቲ ልኹፍ መናብርቱ ንዝኹኑ ወይ ካልእ ተመሳሳሊ ምቅርራብ ንዘለዎም ከም መቃርብቲ ተባሂሎም ዝምደቡ ሰባት ን10 መዓልታት ውሽባ-ለብዒ ንክውሽቡ ይብዮሎም። እዚ ኣቶም ውሽብኣም ከይወድኡ መርመራ-PCR ብዝቐልጠፈ ክምርመሩን ኣብ 7ይ መዓልቶም እውን ንክምርመሩ ይግደዱ። ኣብ 7ይ መዓልቶም ተመርመሮም ኣሉታዊ ውጽኢት ምስ ዘርእዩ ውሽባኣም ክብቅዕ ይኸእል።
- እቶም ካልኣት ከም መቃርብቲ ዝቐጹሩ መልክፍቲ ኦሚክሮን ኣጋጢሙ ክኸውን ይኸእል እዩ ዝብል ጥርጣራ ኣብ ዝህልወሉ እዋን ንክምርመሩ ከም ግዴታዊ ሕጊ ይተኣታቶ። ብዝቐልጠፈ መርመራ-PCR ክምርመሩ ኣለዎም፡ ከምኡውን ምስቲ ልኹፍ ካብ ዝቐርቡሉ መዓልቲ ኣትሒዞ ኣብ መንጎ 3ይን 7ይን መዓልቲ ከኣ ክምርመሩ ኣለዎም፡ እንተተኸኢሉ ድማ ክሰብ ቀዳመይቲ መርመራ ኣሉታዊ ውጽኢት ተርኢዮም ምስ ካልኣት ምቅርራብ ከወግዱ ኣለዎም።
- ብምሉኡም እዞም ስጉምቲታት ኩነተ-ክትባት ብዘየገድስ እዮም ዝምልከቱ።
- ጸኒሑ እቲ ለብዒ ብዓይነት ቫይረስ ኦሚክሮን ከምዘይኮነ ምስ ዝረጋገጽ እዞም ግዴታታት ይእለዩ።

እዞም ስጉምቲታት እዚ ኣቶም ኣብ ርእሲ እቶም ብዕለት 27 ሕዳር ዝተኣታተዉ መገሻውያን ስጉምቲታት ኢዮም ዝስዕቡ ዘለው። ገለ ካብቶም ዝሓለፉ ውሳኔታት እቶም ኣብ ሃገራት ደቡብ ኣፍሪቃ፡ ናሚብያ፡ ዝምባብወ፡ ቦትስዋና፡ ሞዛምቢክ፡ ሌሶቶ፡ ኤስቲዋኒን ማላዊን ድሕሪ ምጽንሖም ንኖርወይ ዝመጽኡ ገደብ ምሉእ ብምሉእ ከም ዝተኸተቡ ወይ እውን ሕጻም ኮሮና ከም ዘሕለፉ መረጋገጺ ሰነድ ይሃልዎም ኣየሃልዎም ብዘየገድስ ቅድሚ ንኖርወይ ምእታዎም መርመራ ከካይዱ፡ ምስ መጽኡ ንክምርመሩ፡ ኣብ 7ይ መዓልቶም ክምርመሩን ንዓሰርተ መዓልታት ኣብ መገሻዊ ውሽባ ንክኣትው ግዴታ ከም ዘለዎምን ዝብሉ ኢዮም ኔሮም። ከምኡ እውን ቀጥታዊ በረራ ካብዘን ሃገራት እዚ ኣተን ክልከላ ተኣታትዩ ኣሎ።